

242

Handwritten notes in blue ink, including the number '1966' and some illegible text.

"KIR JANJA"

1966/67

JOVAN STERIJE POPOVIĆ

"K I R J A N J A"

- Komedija u tri čina -

PRVI ČIN

Kir Janja razglode haljino, Juca sije

L I C A

Kir Janja

Juca, njegova supruga

Katica, Janjina kći od prve žene

Mišić, nataroš

Kir Dima

Petar, kućevni sluga

PRVI ČIN

Kir Janja razgleda haljinu, Juca šije

JANJA

KIR JANJA

Pan metron ariston. Krasno grčko usetnost! Sve sos nera, sve sos

nera, pa čiš dodjiš do velika slava. Ama špišak proklete sadašnje svet oči sve visoke, oči mamuzu, oči bal, oči kafana, oči svelena kafića. O tis anankis! Očiš moda! Kamo aspri? Glediš da propadni svet? Nema špekulacija, nema trgovna. Pošto tiftiku? badjava, pošto pavuk? badjava. Sad je došlo vreme da čovek idi bez čizmu.

JUCA

I to bi lepe još bilo!

JANJA

Što di ti goveriš, škilji? More znsiš li što je svet? Sediš kako milostive gospodja, čekaš da jediš, što da piš? Što si stekla? Kad je bilo rat, kad je bilo kugu, da mori malo toliki ljudi? More propadniš, more, propadniš, kukevico!

JUCA

Nisam se ni tom nadala, da ću kod vas propasti.

JANJA

Nisi si nadala! Što si se nadala? Da si voziš na četiri konji, da ti služi katana? Sači rukevu, kukevico, pa čuvej tvoja kuća, ako misliš da imaš leba i sol.

JUCA

Kad ste me prosili vi niste tako govorili.

JANJA

Što sum govorio? Da ti držim u lutku, da ti pravim masku? Nije dosta kad ti sovira, dušo Juco, kad ti kažim : pili moje?

JUCA

Otkako sam se u kuću dovela, vi još niste zapitali treba li mi štogod

i kako živia. U kakvim sam se haljinama venčala, u tima i danas hodim. Niti marite za mene, niti vodite brigu o meni, nego živim kao svaka poslednja u varoši.

JANJA

O škilji! Ne vodim briga za tebe! Što ti fali kod Kir Janja? Imaš li dosta leba, lepo kako zemička?

JUCA

(A baš)

JANJA

Mumliš? Očiš da mumliš? Šta je ovo? (Donese hlebac) Ten djavelon! Di je toliku lebu?

JUCA

Izeo se.

JANJA

Škilji nemarljivo, nepromotreno! Izio si! Sam si lebac izio?

JUCA

~~Šta je znači? Zar je malo u kući?~~ Pa izeo se u kući.

JANJA

Ne, znači, škilji Srpske hondrokefalos! Ne znaš gramatiki? Kako će lebac sam da si jedi? Ko je lebu dirao.

JUCA

Šta je znam! Zar je malo u kući?

JANJA

Ne znaš, škilji! A što si gazdaricu? Što sum ti uzio? Da čuvaš kuća, ili da glediš na pendžep, na mlado oficir? O, siroma Kir Janja moraš da propadaiš kroz nevaljalo svet!

JUCA

Sad da propadne zbog malo hleba što se u kući pojelo!

JANJA

Kuško proklete, šta mi daiš vatra u moju arcu? Esme ručali kao firšt? Esam kazao, da si čeka večeru? More, znaš što je to: Pan i metron

onda pravi parada, široko visoko?

JUCA

Gospodaru, vreme je već da se jedanput i ja kao žena sa svojom mužem razgovorim.

JANJA

Šte čiš da govoriš, da mi praviš šteta?

JUCA

Kad ste me prosili, vi ste meni ono obećavali što bi i za graficu mnogo bilo. Vi ste meni dukate...

JANJA

Čuti, čuti, škilji! Kakvi dukati? More krajcaru, more nema, nema nema!

JUCA

Vi ste meni dukate pokazivali i svakojakim načinom ste gledali da me zaslepite, da za vas pođem. Ja sam se polakomila. Ne sad vidim da sam pogrešila što sam svoju mater poslušala, a nisam zasnoga pošla kojega je moje srce izabralo.

JANJA

Za ono Jovan, što sedi ceo dan u kafana, i igra šervinlu?

JUCA

Kakav je, takav je, bar je mlad i moja prilika.

JANJA

O, lepo! Tako si počitui svoga gospodar?

JUCA

Ja znam da je du nost žene svoga muža počitovati, ne mislim da i žena ima pravo kad zahteva da je muž ljubi.

JANJA

E, to je lepo reč, to je lepo slovo! Odi da ti polubim.

JUCA

Nije samo dosta ustima ljubiti, nego treba muž da pazi šta mu žena zahteva, pa da joj čini po volji.

JANJA

Ama treba i žena da sluša svoga gospodara.

JUCA

Ja ne znam u čemu se vi na mene možete potužiti?

JANJA

Koliko sam ti puta molio i pravio inštancija: Dušo Juco, nemoj da si razgovoriš ses naše mlade nataroš! Aja! Juca neći da mi čui!

JUCA

On mene radi i ne dolezi, nego vas radi i zbog grčkog jezika.

JANJA

O, škálji, oćiš dami vućiš štrikla preko nos! Zašto ne dođji on kad sum ja kod kuća, nega sve kad ja idim po moja špekulacija? Vidiš kako ti uvetim! More ne možeš da prevariš Grku! Vidiš kakst je vidiš! (Ruca se po čelu) Nega da mu kažiš da mi više ne dođji u moja kuća.

JUCA

Tako niko ne govori ko ima devojkú na udaju

JANJA

Što udaju? Katica je dete.

JUCA

Od osamnaest godina.

JANJA

Pak? Kad sum se ja s njenu mati ženio, imao sum trijanda pendi. Iha, kako bi gospodjo Juco želili da donesim čitava bolta, da pravim proklete štafirung, da činim parada, da držim svadba! More nema asprij! More nema, nema! Oći da propadni svet!

JUCA

Zbilja, da mi date po forinte, da se kupe šice.

JANJA

Kakvu šicu?

JUCA

Katici na gitar

JANJA

Kirije ison! Koliko sam krajcera već dao kroz to prokleta giber!

JUCA

Gitar majstor je već pet sati zbog žica propustiti morao.

JANJA

Da ti kerveros nosi gitaru, da ti nosi modu i moju pametu! Ej, tihelaj Janja, tako si kuća ne teši! Ne mi više govori. Nema novci.

JUCA

A kako će biti s mojim šeširem?

JANJA

(uplašen) Kakvo šešir?

JUCA

Ja mislim vreme je već da mi nov šešir kupite.

JANJA

U, hu, hu. Pa, pa, pa! Novu šešir! Milostive gospodja! Kir Janja! Šešir?

JUCA

Ja sam i kod moje matere šešir nosila.

JANJA

Idi kod tvoju mati, neka ti kupi.

JUCA

Ja mislim da ste mi vi muž.

JANJA

Nemaš dosta aljinu? Čočoš široko viseko? Oh, ženske dugačko kosa!

More, znaš li da je slavno Diogen sedeo u buru i išao bez čisma?

JUCA

Kad je bio lud. Da da se sastavlja od van.

JANJA

Što lud? Grčkoško slavno filosof lud? Ne, reatreno, nerasuždjeno! More, da izgubiš glava za ovo slovo, da si u Moreja, Filosof, more slavno grčkoško Diogen sedio u buru i išao bez čisma. Da ste hiljada ferinti,

JUCA

Valjda nije imao zašto da kupi?

Da tako što pravedno je. **JANJA** Ana rastaviš? Šta ti treba više razgovora?
O, hondrokefalés! Mare, slavno grečesko car Aleksander go moli da priai.
dukati, veliki, kako tvoje čelo - filosof neči, car go moli-filosof
neće. E, de, de! (Gumarimašte nisi uzio tako lepo novac, pa da daš
mene, da pravimo lepa špekulacija!)

Šta se počela, počela! **JUCA** Ana da ovde mora se non života.
Taj Diogen može biti da nije bio oženjen, pa je mogao činit. Što
je god hteo no ja sam vaša žena. Ja neću da mi se smeje svet, nego
da mi kupite šešir. **JUCA**

Šta, sa ljubav šešira. **JANJA**
Uha! Očiš da se svadjiš još sos mene?

Šta mora što ti tebe? **JUCA**
Ja sam dosta trpela. Šta će te reći? Kad nisi za ženu, da se nisi ni
ženaiš. Sram da ti bude!

JANJA
Sramota ne tebe i na tvoj rod, kako pođituiš svegagospedara. Šta gradije
tri dana, da si prozio? **JUCA**
Ja sam činila što je god bilo moguće. Ali vidim da je to ve bađava.

Šta će... **JANJA**
Dušo Juce, što čiš ti sos mene?
Šta se mi govori jedan? **JUCA** de, kad ti ništa, saviš, jedno slovoš
Hoću da mi šešir kupite. Šta? Juce je ina novaišja, ja in veliku

dukjara, Janja i bogat. **JANJA** Šta? Šta da vidi Juce, očiš da vidiš
Ana, uaine boga nema more krajcari? Kako da ti kupim de?

JUCA
Kad nemate, ja ću da se rastavim od vas.
Dvo Petra. Šta se ga? **JANJA** Šta je lios.
O, škilji, očiš da mi plešiš! Ne si plaši Janjašacre nel!

Da to ševj... **JUCA** Šta? Šta ti nisi pareš, da zabravitiš (Petra)?
Vi ste pri prosidbi kazivali da ste kapitalis od sto hiljada forinti,
a sad kažete da ne možete jedan šešir da kupite. To je očevidna pre
vara.

Za tako što pravedno je da se žena rastavi? A šta tu treba više razgovora?
 a? Dej mi što sam donela, a da ideš mojoj materi. Živeću kako mi bog da.

JANJA

Dašo Juco, što si ti počela?

JUCA

Što sam počela, počela! Ja vidim da ovde nema za men života.

JANJA

Pa to sve teče za jedno šešir?

JUCA

Jest, za ljubav šešira.

JANJA

Ama more što si tebe šešir?

JUCA

Ja hoću daima.

JANJA

Pa kad očiš baš, očiš da ti kupim ga jedno ljubav! Nego da mi daš gracije
 tri dana, da si promislim.

JUCA

Šta će..

JANJA

Ama ne mi govori jednu reč, da, kad ti miluin, znaš, jedno slovo!
 Očiš da mi osiromašiš. Ajde, de! Janja ina novci, Janja ina veliko
 dukjenu, Janja i bogato čoveki! O, či da umri Janja, očiš da vičiš
 Jao, majki moja, da pravim Janju od blato.

Bivši, PETAR

JUCA

Evo Petra. Možemo ga poslati po žice.

JANJA

Da te dka, pš mso aps tvpki žicu! Da ti uzmi pamet, da zaboraviš! (Petru)
 Esi skupio onu djubru sas pijacu?

PETAR

Aa (pročera se) Najbrat! Ho je naslo ova pismo?

JANJA

(jače) Esi skupio ona djubru? Uvi Kir Bina ni je naslo da ni taki

odgovor odasam. PETAR

Kakvu tužbu

JANJA

Kir Bina je moja sri. JANJA (jače) O, čušta nas, Kir Bina! E, e, e,
Tvoja prokleta uveta! Váče) More, djubru, djubru, djubru! Juce) Dežo

Juce, idi u svoja nos. PETAR (jače) Nasle šekulacija.

Ubru, ubru! Što ne govoriš ljudski nego se sčiš?

(odlazi) JANJA

Pimpi pi, pi, kako ni daje vatra u moju arcu!

JUCA

Ja se čudim, zašto ga i držite tako stara i gluva.

JANJA

Hondrokefalolo! Čiš mlado katana, da pletim pet stotinaforinta?

More, pamet, more, ja! Ođ deset godina mu previm račun.

U, što ni jediš, jedi. JUCA (jače) Kir - Bina, ni

A štetu ne računate što vam čini? (jače) Kir - Bina, ni per nose

ne četiri naslo. JANJA (jače) Kir - Bina, ni per nose

Ti si kriva. Zašto nisi gazderica u svoju, kaću, da uzmiš na um?

ainko laidji naslo JUCA (jače)

Te odonemađ je pred vašim očima kvara učinio.

Kaću ni. JANJA

(uzdahne) Siroma Janja, mora da postrada črez nevaljao svet!

Što čiš da kašiš? PETAR

Gospedaru, evo jedno pismo na vas.

Da vas je po volji. JANJA

Ko ga šilji? JANJA

Smatate, glasnišidj. PETAR (jače) Kir - Bina, ni per nose

Taki. Ja, po ga saveđa papalje i kabravi sobu) Prokleta postalo!

Ja ishodim novci. Ogo, šekaj naslo! (Završi vatra, but se odmakne)

JANJA

E, tako! (Otvori sanduk) Ima ovo prečesto Juce može da gleda kroz (prodere se) Gejdaros! Ko je poslao ovu pismu?

PETAR

Šta višeš tako? Nisam ja gluv! Kir Dima mi je kazao da mu taki odgovor odnesem.

JANJA

Kir Dima je moja prijatelj (Čita) O, dužes sas, Kir Dime! E, e, e, kala tis-tis, tim - pošten čovek! Kala, kala. (Pogleda u Jucu) Dušo Juce, idi u tvoja soba. Ima jedna mala špekulacija.

JUCA

(odlazi)

KIR JANJA I PETAR

JANJA

Tu ti pismu dao Kir Dimu?

PETAR

Ja ne znam.

A

JANJA

U, što mi jediš, jedili ti psi! Ama grafa j'od Kir -Dime, mu poznaim slevo. (Gleda u pismo) Deset hiljada forinta, tri per meso na četiri mesca, za edno pravo trg ovac i Rošildova obligacija u zalog, pe, pe, pe!!! Krasno špekulacija! Haris to teo! Kero, sinko isidji malo u avlija.

PETAR

Kazaću mu.

JANJA

Što čiš da kašiš?

PETAR

Da vam je po volji. (Otvori opet sanduk). Upi krasni život!

JANJA

Smeteno, gluvo! Isidji u polemakd ti kašim! Evo vako, ja! (Uzme ga za ruku, pa ga izvede napolje i zavravi sobu) Prekleta posla! Šad da izbroim novi. Oho, čekaj malo! (Zavravi vrata, kud je Juce isidji...)

E, tako! (Otvori sanduk) Ama ove proklete Juco može da gleda kroz rupu.
Kad vidi novce, zovi pustalija i mi ubi (Više) Dušo Juco,
dušo Juco! Eno ćuti pasje vere! Oči da mi ubi. Kad broim evanciki
da sluša: Oho! Janja manovci! Odi, gospoder arambaša, da delimo!
(Zatvori sanduk) Juco, bre, Juco bre! Nećiš da si zoviš? (Otvori
vrata) Juco, more Juco!

BIVSI JUCA

Janja

Pašto nevaljalo, di si bila?

JUCA

Bila sam nepolju. (druga vrata) Dušo Juco!

JANJA

Nepolje, nepolje? Ke e slušio moja špekulacija.

JUCA

Ja ne znam.

JANJA

Ke znaš, škilji! Ako e šuškio na moja vrata?

JUCA

Zaboga, u sobi nijebile nikoga!

JANJA

Nikoga, proklete kost, samo tebe! Nemaš tvoja kujna, kao gasca-
rica, nego da si skitaš po sobu?

JUCA

Zaboga, valjda znam šta mi je posla?

JANJA

Alopu! Znaš da izgubi glava tvoga gospodera. Apege, škilji u
kujnu. Tu ti tebi mestu! (Uhvati je za ruku, pa je istera napolje i
zatvori kako jedna tako i druga vrata) Proklete Eva, oči da
prevari svega maži! (Otvori opet sanduk). Moji krasni život!

(Preneće novce, pa posle ustane i protegli se malo) Kako mi rasti
srecu kad vidim moi lepi dukati kao gledim moi krasni taliri i kad
pazim veliki pakli sos banta! Što ću da mu dam? Ovo kaži: Nemoj

mene gospodaru! Ovo opet više: Nema j mene, ja sam lepa! Škilji mali
nećin da vas prodam, oćin da vas kotam više, sve više, ja dovdem! (Pokazuje
vrh sanduka) Pak onda legnim da spavam sietko. Odite vi!

(Uzme banke, pa broji) Mia hiljada, ekatosa, alo, trija, tesera, penđi, ekai
opta, okto,inja, deka: dijosa hiljades, trasa hiljades, teseres hiljades.
Teseres hiljadest to i deset hiljada u banku. Zbogom, vi drugi moji sreci
(smeši se) Oćin da vas zatvorim, da vas niko ne dara. (zatvori
sanduk) E, sad da nosim na Kir Dimu, i da iština obligacije. Oho! Ima
više banku! (Opet isbroji) E, e ja sam dobro trgovac, Ne more
da fali Grku! (Metne novce u džep) Dušo Juce! (Odbravi sobu)
Dušo Juce! (odbravi i druga vrata) Dušo Juce!

Prevedeno sa srpskog, od JANKA I JUCA (pokuša otvoren)

JANJA

Dušo Juce! Ja ću da idim po moja špekulacija, šta oćin ti da radiš?
(ti čuješ neki)

JUCA

Ma šta raditi.

(Neki) Sad se tako lepo govori, ne mogu odrediti (neće)

JANJA

Dex sediš ovde, da se ne makniš da čuvaš tvoja kuća! Znaš? Kad
muš idi po svoja posla, dobra gazdaricu treba da vodi viršoft-
Rasumiš što sam kazao? Da si ne makniš od tvoja soba! Sad ćin ja
Kir Janja vi iština vasa krasna gospođa,
da dodjam.

MISIO I BIVSI

Za krasna krasna, za krasna krasna (preći Janja)

JANJA

(U, proklete posla! Sad ne smem da idim!)

(B, govore da je sad se tako lepo govori, šta je lepo sad se mora

MISIO

svaka dopusti.

Sluga sa, Kir Janja! Kako se nahodite?

JANJA

Vi znaš kako sam izgleda,

(pokloni se) Fala bogu, zdrav sam, ama zlo, zlo, zlo!

MISIO

Šta si ti rekao u zati govora? Ti si čeka, ti treba da ališ što

Zašto zlo?

Šta si postavi govori. Ima u kajnu, gledaj svoje zubi!

JANJA

Rđjavu vreme, nema novci.

MIŠIĆ

rioga nam E, htela bogu kad ste samo zdravi! Biće i novaca.

JANJA

Kako će biti kad je nevaljalu vremenu. Gdi metiš, izgubiš,
di radiš, imaš šteta, e, da! Ovakva vremena, otkad je svetu, nije bila.

MIŠIĆ

He, he, he! Ne bojte se. Nećete propasti kad niste do sada propali. Ta vi
znate štedeti!

JANJA

Šećin, gospodin, od nevolje, zašto si nema.

JUCA

Zapovedajte sest, gospodini Mišić (pokaže stolicu)

JANJA

A, gospodin natarus neći da si dugo bevi! Preklete! Evo mora da
ti đjavel nosi!

MIŠIĆ

(Juci) Kad me tako lepo gospoja nudi, ne mogu odreći (sedne)

JANJA

(uzme i sam stolicu i tako sedne, da je zaklonio Jucu od nataroša)

MIŠIĆ

Kir Janja vi imate vrlo krasnu gospoju.

JANJA

Za mene krasno, za drugoga ružno (Preći Juci)

MIŠIĆ

E, naravno da je ona za vas. Ništa manje, što je lepo ono se mora
svakom dopasti.

JUCA

Vi meni jako šaghlujete.

JANJA

Što si ti mešao u naše razgovor? Ti si dete, ti treba da slušiš što
drugi pametni govori. Ajde u kujnu, gledaj tvoje ručak!

MIŠIĆ

O, ja molim neka ostane gospođa kod nas. Ta s tim je prijatniji razgovor, što je veće društvo.

JANJA

(proklete posla)

MIŠIĆ

A gde je gospodična? Ona se ne daje videti.

JUCA

Ona je...

JANJA

(preseče joj) Otišla i... (Da ti đjaval nosi) (Pomrkne ja Jucu)

Otišla i kod svoje drugarica, znaite da šije.

MIŠI

I to je dobro dete! Samo treba da joj dobru priliku nadjete.

JANJA

E, gospodin notarijus, sad je pogano svet samo novci. Eto ja, uzeo sam bez krajcaru, golosire to. Ama sad, kako ti doji u kuća, ne ti pita: Kako ti je kći? Nega: Koliko daš? Otkud ćim da dam kad si neas? Moramo da propadnemo svi ju.

MIŠIĆ

Sad su već drugojačije počeli raditi. T ko juče čitam u novinama gde jedan momak javlja da je od dvadeset i četiri godine, lep i dobro vaspitan, i želi izigrati se na loteriji.

JANJA

Kirije imon! Da si ausšpilui?

MIŠIĆ

Jest, it ogpo mom mnjeniju, nije ništa rdjavo. On je uredio deset hiljada losa po forintu srebra, to su deset hiljada forinata. Svakom je slobodno metnuti, i na koju devojku sreća padne, dobiv e smesta mladog muža i tolike novce.

JANJA

He, he, he! Pak posle kad si na mi...

MIŠIĆ

I za taj je slučaj sasterano. Ako se devojka, koja je trefer način
i ha, momku, ili momak devojci ne bi dopao, tako na ovaj slučaj dob
iva devojka svojih pet hiljada forinata, momku ostaje drugih pet
pa se mogu oboje po volji usrećiti.

JANJA

Pa tako, na ovu načinu, može i žena udata da uzmi.

MIŠIĆ

O dakako!

JANJA

Vraški svet! Kako si savija na svaka hunsvutarija.

MIŠIĆ

To je lepe, po mom mišljenju, zamisao. Nikom se ne škodi, a može se
mnogim pomoći. Hoćete li i vi za frajlicu uzeti koji los?

JANJA

Los je tri cvenciki?

MIŠIĆ

Jest.

JANJA

O skupo, vrlo skupo, mnogo novac!

MIŠIĆ

Ta vi možete i onako usrećiti vašu gospodičnu. No ja se zadržev
em. Ja moram još dalje ići. Znaate li zašto sam kod vas došao?

JANJA

Kad ćuim.

MIŠIĆ

Poznate vam je da želimo naš varoški špital raširiti.

JANJA

Čuo sam. to je lepe od naše magistrat!

MIŠIĆ

Buduća da tolike novaca zasada u kasi nemamo, zato smo naumili d
obre kranjan

Ljude u pomoć pri ovome pothvatu pozvati. Evo dakle lista! Izvolt
e zapisati, koliko vam je moguće, što više, to bolje!

JANJA

U, Za boga i po boga, gospodin notarius, sad da si čini troška
na ova oskudna vremena u Nema ljudi novci. To nemoži da bude! Neći
niko da da ni jednu feniku.

MIŠIĆ

Evo, hvala bogu, skupljeno je već hiljadu, pa ćemo lako nameru
dostići.

JANJA

(uplašeno ga pogleda) Hiljadu forinta? Otkud hiljadu krajcara?
Nema, gospodaru notarius, ~~ma~~. Znaite da nisam vidio krajcara probi
jena od mesec dana.

MIŠIĆ

Maćá će Kir Janja, znam ja, samo ako hoće.

JANJA

Da mi đjavel nosi ako ima jedna krajcara u moju kuću!

MIŠIĆ

T vi valjda me nećete prazna otpustiti.

JANJA

Nemam, gospodine, nemam jedna krajcara zasad.

MIŠIĆ

E, hvala bogu, kad nemate sad, biće drugi put. Ja mogu i drugi put
doći.

JANJA

Što, drugi put? (Prokleta Eva mu mignila) Gospodaru notarius, dajte
to cedulja. Vidim da moram da propednem. (Uzme pero i stupajući k
stolu) Evo da žertvuim po forinta.

MIŠIĆ

Hoho! Manje se ne prima od deset forinti.

JANJA

Od deset forinta? Gospodaru notarius! Kako toliki novci!

MISIĆ

Te iz moje glave ne ide, nego kako je magistrat zaključio, tako se ja vladam.

JANJA

(Što ćim da radim? Oćim da napišem, oćim da si ubim, nećem da napišem, oći da dodji, bezobrazno, više put) Gospodar notarius, evo da dam cele forinte,

MISIĆ

Ja ne mogu primiti, Kir Janja.

JANJA

Ama mi ubite, nemam više sad!

MISIĆ

Te, kažem vam, ne sora odmah biti. Mogu ja doći i drugi put!

JANJA

(Eto mignula mu Evo da doći kođ nje!) Gospodar notarius, evo da si ubim, da dam dva forinta na te proklete špitali.

MISIĆ

Kađ bi u mojoj vlasti stajalo ja vam ne bih jamačno dosadjivao, ali vi znate ko sam ja kođ magistrata.

JANJA

(pruži mu listu) Gospodar notarius. Evo vaša artija, evo moja Juca! Makar sto puta dođjite ja nemam da dam!

MISIĆ

Te dobro. Vi niste takav čovek da ćete se zatezati. Neke mladji naj pre, pa ćete vi, kao star polagano sa njima.

JANJA

Ja sam čovek ubim. Svaku bedu na moju glavu. Škroemh kir Janju!

MISIĆ

(ustane) Kako se vi teškate! A ima stotinu koji bi želeli u vašem položaju biti.

JANJA

Evo i! Neke nosi! (Pokazuje Jucu) I tako oći šešir.

MIŠIĆ

(naameje se)

Sluga ponizni, Kir Janja!

JANJA

Sluga poniznu!

MIŠIĆ

(polazeći Juci) Oprostite što sam vas od posla zadržao!

JUCA

O, molim vi na a s tim čast ukazujete.

JANJA

Velike čast za moju Jucu (Trgne ženu, koja je pošla Mišića

isprediti) Apaga! (Pri vratu) Sluga poniznu!

7 (JANJA I JUCA)

JANJA

Anatemata, anatemata! Očiš da mi iziš glava!

JUCA

Šta vas je sad?

JANJA

Ti si mu mignila

JUCA

Šta bih mu ja namigivala?

JANJA

Ti si Ee. Očiš da prevariš tvog Adama. Što si mu kazala da
jedno jutro da si nam pokazala pustanijs, pa onda kad se prodaju
imam tolike novci?

JUCA

Kako bih mu ja kazala ono što ni sama ne znam!

JANJA

Ne znaš - ubio ti strela od grom! kad si slušala - naone jedn

vrata? Ti si ono mačka što predi za furusa, a glediš što čine

da kradi. Ti si onu Ezopovu lisicu što višiš: Cili mili, Kir Janja

A ovamo mu metiš štranga za vrat.

JUCA

Zaboga, ali šta imate sad opet protiv mene?

JANJA

Što imam - anatemata! Što imam? Očiš da kažeš notariusu da sedi, kad čoveku ima svoja posla? Očiš da mu kažiš: Meno je drago međe je čast da dodji opet?

JUCA

Zaboga ta to je uštivost. Tako s i, koji su najmanje vaspitani, rade.

JANJA

O, tako radi, da zevi notariusa na svoga muža! I još da mu kradi deset forinta! Otkud deset forinta? Ajde podaj ti, de, kad kažiš!

JUCA

(alegne ramenima)

JANJA

Pa što govoriš? Da mi kradiš, da propadnira? O, taiss ego! Da si otvori zemlju, da mi guta kod tako neveljalo žena!

JUCA

Pa ne morate dati, za oga! Ne može vam niko oteti.

JANJA

Vidiš alogu! Da ne daia da doji notarius alege puta, i kad nije kir Janju kući, da si unterhaltui, a Janja da plati.

JUCA

Znate li kako ćete učiniti da ne platite? Da rasglasim jedno jutro da su nas poharale pustanije, pa onda kad se pročuje po varoši da su nas poharale pustanije, - pa eee svaki će vas žaliti, i niko vam neće dolaziti da vas uznemirava.

JANJA

Pi, pi, pi! Ep je majsterstvo plan! Tako može i da si nosi za mene jedn o tas po crkvi. ga kažu ljudi: Postradao Kir Janja ajde da se pomogn imo! ~~Postradao Kir Janja~~ Duš Juco ti imaš grčko pamet u glava. Ti nisi od serbske rod.

JUCA

Mislim da se moja baba od grčka kolena vodi.

JANJA

Ih, ih, ih! Šta mi ne kažiš, da ti pišim u novinu? Kakvo elinsko mudrost! Kad čui Grku u Morea, oči da ti digai u štatua, kako jedna Pitija. Eh, slavno Grecija! Jedno zrno kako si nadji od tvoga duh, teći eto pamet. Dušo Juco, oči da si svi Grku radai za tvoj rod.

JUCA

(u polasku, za sebe) Da vas djava nosi! (Otiđe)

JANJA (SAM)

Prokleta Eva! Ima više pametu nego ja? Koliko j' izgubio kir Janja? Deset hiljda forinta. Ajde da go pomognimo. Na, ha, ha, Koliko? Sto forinta! Dokse si o Teos! Treba da tešim pod mojom starostom. Imam dece. Pi ište mi reči one notaroš za neko los? Očim da uzimam za moja Katica. Deset hiljada forinta strebro lepu sumu! Mene pet, Katici pet. Oho! A kad kaži Katica Ja sam dobila, ja sam gospodar, papu ne dam ništa! O, čekaj, škilji! Nećim da ti uzimam! Da uzimam bolje na Juca! Aferim, Janja! Na Juca? Dodji mlad momak od dvadeset i tri godinu, da vidi Juca. On lep Juca lepo. on migi, Juca migi, on si zalju bi Juca si zaljuoi teće kir Janja u kupus. Proklete posla! (mislí se) Nek idi s bogom ova špekulacija! Ama deset hiljada forinta u strebro Janja bre čuiš? Deset hiljada forinti strebro! Juca Ma tin timan mu, da uzimam! Za Katica? E, Katicu je dete. Da uzimam za Juca. A ono momak? Vreške posla! Zar jaan ja nema grčko glave, da go prevarim? Adnev idrotos će poho uđeni: ko neći da pobire, neći da profitira kaše elinsko mudrost.

9 (KIR DIMA HREDJAŠNJI)

JANJA

O kla pletete, kir imo!

DIMA

(tihim glasom lagano) Dulos sas! Fos pigeni a dulje?

JANJA

Ahara! Očimo da padnimo sviju preko nos.

DIMA

DIMA

Evharisto! (Maja rukom) Kakos kerost! Evharisto a god vekalal

JANJA

O adelfe, svaku čoveku ima svoga radost, teći ja sum nestreća, sas
prokletina na moja glave! Kitsaksi, adelfe, oči šeš r, prokleta šifoko
visoko, oči svilena pantljika!

DIMA

Plos

JANJA

Jucc. E de! Očim da kupim očim da osiroasašim, nečim da kupim oči da
idi proklete na notarius, is ton ofisir, ce ta lipa. Znaite sadašnju
svetu.

DIMA

Tiflate to filun, eri to filumenon. Što vekalu.

JANJA

Što? Na ovu kugu od vreme? O Teos filaksi! Propednimo, propednimo
Ahare, ehare, shaman.

DIMA

Adelfe, očim da ti rečim na serbsko slove. Znaiš što sum došao?

JANJA

Za deset hiljada forista.

DIMA

Melista! To je edno. Dag go.

JANJA

Is kalin kardians, adelfe ama znaiš grečesko mudrost. To danion
frontidon anapleon.

DIMA

Ne si brini de! Ja to Rošildovu pisma (Pruži mu)

JANJA

E kala (Izvadi novce, pa mu broji) Ine kala?

DIMA

Evharisto.

JANJA ANIO

Ne "evharisto" nega kad vratite, onak evharisto a sad veksla!

sa edan postane.

DIMA

Kada, edelfe, kala!

JANJA

Nisam uzio interesu.

DIMA

Kala do.

JANJA

Za tri meseca trista forinti.

DIMA

Kala (Proji mu)

JANJA

(skupi novce pa metne u džep) Evharisto Ste vekslu.

DIMA

Evtis (Potpiše)

JANJA

(gleda potpis, pa onda savije vekslu, i tek što metne vekslu u džep, opet izvadi i prevrće) Tk alotatos antropos!

DIMA

E, esmo gotovs nos prva posla?

JANJA

Doksa, si ,o Teos!

DIMA

E, da izvadimo druga Kir Jenje ja sum došuo da ni daiš

tvoga Katica.

JANJA

katica.

DIMA

Katica.

JANJA

Zašto ištiš ti moja Katica?

DIMA

AMIG

Za jedno crno oko, zajedno grešaske nos, za jedno mladost što ^{es} go ima, i za jedan poštene.

JANJA

A ne ištiš za novci šta ima kir Janju?

DIMA

O Teos filakai! Oči da mi si dopadni devojka, oči da si ženim, neči da mi se dopadni is ten Teos.

KIR JANJA

Kir Dimo, vi ste jedno pametno čoveku Oči da vam dam Katica, da go vaspitavete. Ona i mlado ludo. Ima mati što go vaspitava za šešir, za svilena aljina, za mlado oficir, a ne za kajna i kecelja, da krpi isrtu džaku, da nosi edai cipeli godine dana.

DIMA

Kala.

JANJA

Mi smo ljudi trgovci. Što tre a široko visoko? Što či štafirung, ne, veliko gospodsko? Ne reba tretre na svadba. Uzmiš tvoja mlada sos malu alj nu, a edosep o Teos, pak idiš u tvoja kuće i gladiš tvoja šepkulacija kao pošten čoveku

DIMA

Ama kraksite tina Katica, da vidimo oči da podji.

JANJA

Što oči? Što neči? Mora kad ka i papu! Da go šaljim u Atina, da pošljim u Amerika, mora da idi, kad oči papu.

DIMA

E, kala.

JANJA

Da budi svadbu, ne svadbu da djevol nosi srpsko proklete običaj da budi ne da budi. Što moži da budi kod kir Janju kad oči da propadni? Da si venčate na mesec dana.

DIMA

Ja sam gotov, ali molim da dodjam sutra da si razgovorim s Katicom

JANJA

Kopirajte.

DIMA

Tera prepri nakitaze tin dulja nu Igielite.

JANJA

Dulos sas!

Io JANJA (sam)

Š de de, opet jedno špekulacija! Bravo kaži grešesko mudrost!
Tihi ton entropion pragmatisk evulja. Kir Dimu i poštan čoveku
ne isti novel, ne isti visoko štafirung. Či samo gazdarica. Ajde de,
neka ima Katicu i dobra. Katicu i vredna.

BIVSI PETAR

JANJA

Što mi kvaniš špekulacija?

PETAR

Gospodar, pala nam šupa i ubila konje.

JANJA

Što, more, što?

PETAR

Mrtvi konji, ne a više pomoći.

JANJA

Kirije inca! Ubien si (Trči) Ubien si!

(ZAVESA PADA)

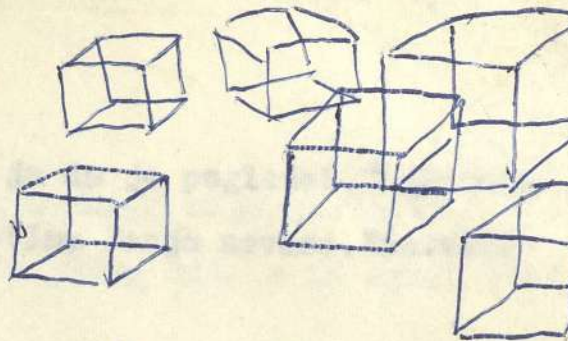
ČIN DRUGI

JUCA MALO ZATIM KATICA

JUCA

Ovo čudo još niko nije video! Onde se ciganiše i šteti gde je
najveća opasnost. Ako ovaj čovek sa tvrdoćom prodje dobro, to će
svaki na svetu dobro proći.

KATICA (stupi)

Da ti stalo kod JUCA

Šta je, Katice?

an veni.

KATICA

Sad je već beđava! Toliko se s ljudima pogadjao i cenj-kao, dok nisu konji sasvim uginuli.

Da sad mi je JUCA

Ja ovekovu nerav nisam još nigda videla. Kad je u najvećoj nuždi, gde smesta potrebuje pomoći, tu mu još na pamet pada pogadjati se! Žao mi je tekih krasnih konja.

KATICA

Je sam dosad plakala, a svemu je tomu papa kriv. Koliko sam mu govorila da pogodi za šupa majstore, koji razumevaju. Hoće on sam da zida, da zaštedi. Sad imamo dvostruku štetu. Širots, sad ne mogu ni haljinu dobiti, da se jedanput i ja ponovim!

Da sad mi je JUCA

Bogme, bogme on meni mora kupiti šešir, makar mu svi po kući počrtali!

KATICA

Zaboga, mamice, kako ga možete vredjati, a znate kakva mu je narav

Da sad mi je JUCA

Šta? Zar sam se ja udala da mu gledam ove zidove, i da me burazi hrani? Moje draga, kad nesam muža po volji, bar da se po volji nosim. On da nije uzeo oficirsku kćer!

Da sad mi je KATICA

Nemojte slatke mamice! Vidite, otkad nisam i ja haljinu promenila pa ne protestiram.

Da sad mi je JUCA

Kad si luđa! I odonad mi je kuma Perse u crkvi prigovorila da smo već poslednje gotove u varoši. Gledam druge, beže moj, nakiše. Tu su ti mindjuše, tusu ti valovi. U kuma Perse kapa od blonda, crvena pentljika i beo čbet, oko vrata lanac od dve struke, haljina lilefarb i crn pojasana vratu lep bajader

Pa ti stala kod stola seka Jule bilo ti je da je pogledaš. "Ja? Iden kao majstor Glišinašena. A nećemo mi tako! Ima Jenja novaca. Kaziveli su meni.

KATICA

Te je istina da on ima novaca Ali kaš mu je takva narav.

JUCA

Pa kad mu je takva narav, da hodim kao rođjakinja. Zbega, devojko, evo ti već devetnaest godina.

KATICA

Ah, Mica se još jesenas udala.

JUCA

Ako ovako ustraje, ti se nećeš ni udati. Ko će tebe bez novaca da uzma? Nisi još ni opravljena kao što valja. A drugo, nisi nigde ni na vosp iteniju bila. Baš treći dan Uskrsa na jutrenju je o tom bio razgovor. Evo, jedva sam ganaterala da te da učiti gitar, si to ne bi učinio da nisi gitar na poklon dobila, i da mu nije gitar, ajstor dužan, od koga inače nemože da naglati. "li koja je hesana kad neće ni žice da kupi! Pa tako moraš uvek poslednja da ostaneš u društvu.

KATICA

Ja sam baš nesrećna na ovom svetu! Svaka se zna štelovati i unte- rhalovati, samo ja jedne moram da kukam.

JUCA

Zašto ne paziš kako druge rače?

KATICA

Ja mogu tri godine paziti kako se veze, pa opet, ako mi sene pokaže sve badava.

JUCA

Hajde da te ja naučim.

KATICA

O, kaš bi tako dobri bili!

JUCA

Istina, i ja sama mnogone znam, no mislim da će i tolike za tebe doste biti. Svake devojke, prvo i prvo, mora da pazi na svoj štelune

Koja na to ne gleda, mala, visoka, suva, debela, ona nije ništa. Da treba pravo ići, to znaš, no najljepše ćeš pravo ići a ko ugneš krstin e unutra. Što više, to bolje.

KATICA

(proba) Bogne lepo!

JUCA

Sad hodaš, koračke pravi sitne, no više uširoko nego udugačko.

KATICA

(proba) Slatke mamice, ovo je prekrasno! Koliko sam se puta divila majorovici, ^{lepo} kako ~~lepo~~ hoda. Blago meni, sad se neće u ovom niko preteći!

JUCA

Vidiš te je vospitanije. K vospitaniju pripadledi i lice. Umenilo na licu više nije u modi, nego bleđa boja. To je sad nobl. Zato gledaj da su ti uvek takvi obrazi, a ne peorski, crveni. Usta uvek tako drži, kao da bi se smejati htela, premda je kod noblesa regula retko, ali iz glasa smejati se.

KATICA

(potskakuje) Blago meni, sad sam i ja vospitana! Odsad se neću ustručavati, sa kakvo društvo bilo. (Ulaguje se) Molim vas, slatka mamice, naučite me još štogođ!

JUCA

To je dosta za tebe.

KATICA

Bože moj, dosta! Zašto mi ne kažete sve?

JUCA

Veljda ćeš da budeš princeza?

KATICA

Ali molim vas, samo još dve reči!

JUCA

Šta će meni posle ostati?

KATICA

Bože moj, ja vam neću ništa prečteti (Umiljava se) Kajte mi, slatka memice, medena memice! Znaate kako nisam ono papi kazala.

JUCA

(prokleta devojčura) Dobro. Akoti nije mnogo najedanput, ne brani. De da vidimo najpre hod i usta.

KATICA

(producira se)

JUCA

Dobro, kao generalica! Sad stani.

KATICA (stane)

JUCA

Gledaj mi prave u oči. Glavu malke više. još više! Vidiš, tako da ti glava uvek stoji, uvek malo gore, isvijena! Sad, ako hoćeš koga dopogledaš, a ti tako gledaj, da ti oči k nosu idu. ~ tim si dobila prvo, lijeve oči, drugo niko te ne zna jesi li zaljubljena ili nisi, zašto uvek zaljubljeniu izdaju, a treće, celoj personi osobito dolikuju.

KATICA

(dane se ogledalo i proca) Je li ovako?

JUCA

Malo samo oči k nosu. Tako!

KATICA

(poljubi je) Slatka memice, vi ste moja sreća.

JUCA

Sad kako ćeš kad se staneš razgovarati? Vidiš kad se s kim razgovaraš treba upravo da mu u oči gledaš, govori ne vrlo brzo ne neprosecno tako da onaj koji se s tobom razgovara ne moze reda dobiti. Nikad da ne pomisliš u sebi: ~ sad sam falila! ili

Sad sas se osramotila! Kako ti to na pamet dodje, onda si prošla! Nego tako govori kao da si ti gospodja a oni oko tebe tvoje sluga. ~, upra

KATICA

Vi dobro kazete kako ću govoriti, a ne kazete mi šta ću govoriti.

JUCA

Šta ćeš govoriti? Početak razgovora neka ti je uvek o balu, muzici, testru. Ako nema toga a ti počni o vremenu, o haljini, kako su ti tesne cipele pa eto ti razgovora.

KATICA

Mamice, ovo nije vrlo teško!

JUCA

Kad bi teško bilo otkud bi čolike devojke naučile? Kad se smeješ tako nemeštaj usne da ti se uvek zubi vide. Što god čuješ, nemoj se čuditi, jer ako je dobro moraš unapred znati, ako je zlo ne treba da razumeš. Pravo, ev nam notaroša! Šad možeš taki početi.

KATICA

Ah, s njime neću moći.

2.

BIVŠE, MIŠIĆ

MIŠIĆ

Sluga sam ponizen! (Klanja se prvo Juci, posle Katici)

JUCA I KATICA

Službenica!

MIŠIĆ

Ja sam čuo za neki nesrećni slučaj. Je li istina?

JUCA

Za ču, u?

KATICA

Ah, kakavni konji, tako sam plakala.

MIŠIĆ

To je baš šteta! Ovi su konji prvi bili u vareži. "li kako se to baš tako dogodilo?

JUCA

Znate kako naša poslovice kaže: Skup dva put plaća. Krećje dve

dve godine pravio je šupu, pa čovek neće da pogodi iskusne ljude, nego hoće da sam zida, da zaštedi.

MISIĆ

E, gledajte vi, kao da je uoog siromah!

JUCA

On sam ne zna koliko imanovaca. Ali tako seto uselilo kod njega, samo da ne propadne, da štedi. Tako, za kukuruz daju mu ljudi lepo pet forinata. Aja! On hoće šest. Medjutim, nije ga niko nadgledao, dak se nije uplesnivio, te je još morao plaćati da ga iznesu.

MISIĆ

No, čujem da u kući lepo živi.

JUCA

O, mahnite ga, molim vas! Ako ima što sira ili putera, on donde čuva i jesti zabranjuje, dok se ne pokvari i ne usmradi. Otkad sam ja ovde u kući, još se nije vino na astal iznelo. A u podrumu ima devet stotine skova.

MISIĆ

Tako su ponajviše stari ljudi. Sve se boje da im neće stići. A to je zato što ne mogu da rade kao što bi želeli. Tako sam ja poznavao jednog je svaki dan u kafanu dolazio, a nikad ni krajcare nije trošio. Ovaj jedanput opazi gde se igraju karti, pa polakomivši se valjda na tolike novce koje se u banki nasuđuju, upusti se i on. Bogat je bio to se znalo. Ali da ste ga videli kad počne gubiti, kako se stane menjati u licu i drhtati i rukama i nogama. Najposle okrene vikati: uha, ah! Kako što izgubi, djip: pa opet sedne. Ako da smo mi okolostojeci neprestano mislili sad će izdehnuti. No šta ste vi, gospodična, tako učitali? Nema je žao za konje? Ne počalite se! Kupiće Kir Janja druge.

KATICA

Žao mi je samo što se mora tako ster jediti.

MISIĆ

O, lako se može lakak mteđiti kad ima u podrumu...
u SPANUKU dakota

3. BIVŠI, JANJA

JANJA

(stupivši nikoga ne gleda, nego hoda po sobi) HU, hu, hu!

MIŠIĆ

Šta je, kir Janja?

JANJA

Hu! Oči da mi udari šlogu.

KATICA

Žalosa, da zovemo doktora.

JANJA

Škilji, da mi vučiš još koje krajcara iz džepu?

KATICA

Zbogom, da ne propadnete.

JANJA

Da propadnim! Da dodji jednu vetru, da mi uzmi za kosu, i da mi nosi u luftu! O, moje lepo Miška, moje lepu Galin! Sed da uzim štap, pa da idim da presim pod mojom starostom.

MIŠIĆ

Ne, treba tako, Kir Janja. ^o tiam škodite svoja zdravlja.

JANJA

Šta vi goverite, gospođar notarijus? Šupu mi palo, koštiju mi više od pet hiljade forinta, konji mi podjinuli, dve hiljade forinta! Dajte mi tege čoveku koj može da izgubi toliki novci na ovim dobavremetnom, dajte mi, de! Siromah Janja, tvoju je sreću crno. Da još i uzmiš štap, da idiš kod crkva, da sediš i ištiš krajcara kroz tvoju nest eću.

MIŠIĆ

A ko će da čuva što je ostalo kod kuće?

JANJA

Šta ima kod kuća? Krozno duvar, tri arvi, dva stolica.

MIŠIĆ

I onih devet stotine ekove vina s jednim otrovenim sandukom.

JANJA

(proklete Evo) Lako je da si posmejavate sos starom čovekom. "J, gospod
dar notarius, kakvo crna šteta!

MISIĆ

Šteta je velika, osobito onaki debri konji. U celoj varoši nije im
bilo para.

JANJA

Šta leži mrtvo! Barem da može da si poseli meso! Nega da go jedi psi
za bedjava. Oh, kalmeno Janja, kaka isterna, kako isterna!

KATICA

Slatki papa!

JANJA

Ne mi govori, slatku papu, mi govori gorku papu, mi govori nestrećnu
papu, mi govori papu, što će da ti uvatigroznicu, papu, što ćeš da
propadniš, tako ja, kako odnu veliku galiju na široku moru.

MISIĆ

Zašto se vi žalostite onde gde se možete pomoći.

JANJA

Da si pomognia? Da previm drugu šupu, da kupim drugi konji? Što ćim
posle da da jedim s moju decu?

MISIĆ

Čekajte, da vam kačem što stoji u novina. Jedan je iznašao u Berlinu
nov neki način luftbalon praviti i to isključivo konjskom mašću.
Zato se sad obznjenjuje ako koji ima takove mastinaka se javi.
Može imati za centu hiljadu forinti srebra. Kako su vaši konji
debeli izići će tri cente pa ćete ne samo štetu nadoknaditi nego
još i profitirati.

JANJA

Je li to istina, gospodin notarius?

MISIĆ

Dodjite kod mene kadgod hoćete, pa ću vam istenovine dati, da se sami
uverite.

JANJA

Pi, pi, pi, Gospodin Notarius, to je dobra špekulacija. Da kupim više konji, pa da gi gojim i posle kolim. Kakva lepa profita.

MISIĆ

(Ovaj je lud) Baš zato i jeste tako velika cena toj masti što je od carstva strogo zapređeno da se niko pod živa glavu ne usudi narvu svoju ubijati. Jer bi se tako konji, koji su na veliku korist ljudima, uganjili. Nego kako se slučajno kod vas dogodilo, vi ste vrlo srećan čovek.

JANJA

Pi, pi, pi! Pravo kaži grečesko mudrost "Di u nestreću, tu j' i streću" Znaite što, gospodin notarius? Oči m i ja da načinim jedno luftbalon i da idim u Amerika. Čitao sam jedno staro mudro grečesko knjiga, da tamo ima toliko zlato i biser, koliko pa-sul u Evropa.

MISIĆ

Jeste, tamo ima neke ptice koje le, u biser.

JANJA

Uh, uh, uh! Kako je tu slet u reč. Oči m i ja da prodjim svet pod mojom stareston.

KATICA

Zeboga, papa, šta vam sad pada na pamet!

JANJA

Čuti, školji! Oči m i tebe da donesim zrno biser i zlatnu mindjušu znaš! Siroto moje Miško i Galin. Nisu m gli da mi noi živu u Amerika, da mi nosi mrtvu. Gospodar notarus vi ste pametno muž što ste mi jedne lepe špekulacije kazali. Vi mora biti da ste Grk.

MISIĆ

(smišleći se) To može lako biti.

JANJA

E, što sum kazao. Pravo Grk, pravo grčke pameti!

Kad' pođim preko Atina, da vas pišem u vivlioteka i kad' si vra-
tim iz Amerike, da vam donesim jedna lula, turska, lepa i za moja
Juca šešir.

JUCA

(razrogači se) Pusto široko kras Ne znam ja kad' se vratite nego
vi meni sad dekupite.

JANJA

(razrogači se) Pusto široko visoko! Imaš more pametu u tvoje glava?

JUCA

Prikladno pitanje!

JANJA

Ti nemaš pametu u glava, ti imaš u glavu dju. ru! More, vidiš
tolika šteta u kuću, more? Što ćeš da si kitiš? Skini

štrimfli i cipeli, kukevice i pravi tamo blato, da krpine šupa.

JUCA

(pogleda Mišića) Kad' bi bila Juca luda.

JANJA

Luda? Ko radi onaj lud? Ko si kiti, pametno! O, proklete nesreljivo
svet, moraš da propadniš! More, oči da ti gazi sirotinja i nestreća,
tako je, kako besno konj trava zelena.

4. BIVŠI PETAR

JANJA

Eto moja verna Petra Sinko Pero, da sučiš rukava i deriš
Miško i Galin, da si pomognimo u naša nevolja. Jesi razumio?

PETAR

A?

JANJA

Prokleta uva tvoju! (Mišiću) Dobro sluga, sve sluša, ama ga to bie
bog što neće da čui. Gumari! (više) Da neoštriš nožu i da deriš
Mišku i Galinu.

PETAR

(gleda ga) Sad i konje da deren? Gospodaru ja sam dosta svakojake

poslove izvršivao, ali sad i poganije da dereš? To, bogami neće biti.

JANJA

Proklete, nevosпитeno, najedeno, napijeno! Što si ti mene?

PETAR

A?

JANJA

U kak kako mi baca vatra u srcu! Jesi ti moju slugu?

PETAR

Kako ne bih podigao huku, kad sad hoćeš da se pod starost načiniš
Što nije ni moj ded ni preded bio?

JANJA

Ne ćeš da mi razumi, ugursuz. Primiš ti od mene plaća?

PETAR

Kad sam primio krajeare?

JANJA

Prokletu tvoju jeziku! Ama, more, primiš svaku godinu račun.

PETAR

Šta će mi sapun! Koji hoće, neka dere i bez sapuna, ja su ne brenia
ali Petar neće.

JANJA

Óćiš da si svadjiš sos mene?

PETAR

Šta veliš?

JANJA

Ubio ti mati božija sos jedne prékleština na moja glava! (Više
Što god može) Što óiš ti kod mene?

PETAR

Ta šta višete tako? Nisam ja gluv! Eno neki ljudi čekaju tamo na
vrati. Ne znaš kakav razgovor imaju.

JANJA

(To i špekulacija) Gospodin notarius, imete volja da idite u vašu k

MIŠIĆ

Ja se vrlo rado s vašom gospojom i gospodičnom razgovaram. Zato ćete mi dopustiti da se još malo pozabavim.

JANJA

(Hunsvutsko posla) Ja imam moja jedna špekulacija.

MIŠIĆ

O, izvolite, vi ja vas neću uzneimiriti.

JANJA

(neće da ti čui, prokletu veru) Gospodar notarius, nećite malo da vidite kako je pala šupa?

MIŠIĆ

Malo posle iziđi ću da vidim taj nesrećni slučaj.

PETAR

Hađde gospodaru! Čekaju ljudi.

JANJA

Šta mi jediš, jedili ti psi i di kaži ne treba mi špekulacije nikakva (Oh, djavolska posla!) Gospodar notarius, oćite vi da se dugo bavite kod Jucu?

MIŠIĆ

O, odmah ću iziđi da vidim šupu.

JANJA

Sad ćim ja da dodjam. (Otiđe s Petrom)

MIŠIĆ

Čudan starac, kako se on za svaku malenkost zauzima.

JUCA

Tako me, vidite, po ceo dan čangrizâ i jede.

KATICA

O, on je vrlo dobar čovek, verujte.

MIVŠI, JANJA (vratu se)

JANJA

Katico i ti dušo Jucu idite malo u vaša soba. Imam jedno malo razgovor

ses gospodar notarius.

KATICA

Noćeno, papa! (S Jucem otide)

JANJA

Gospodin notarius, da mi oprostite što ćim da vas pitea. Zašto dolazite vi u moja kuća?

MIŠIĆ

Ko ne bi u vašu kuću dolazio, koja je od najpoštenijah i nejo-
dličnijih u ovom mestu?

JANJA

Moja je kuća pošteno, i ja sam pošten čovek. gaa znaite, ne si
sloči nešto. +idite gospodin notarius, ja vas pošutia, kako jedno
pametno muz. a znaite imam mlada žena, a svet je hunsvutsko
Zašto da pravim sramota na moja kuća?

MIŠIĆ

Kir Janja ja mislim da vi o meni nećete sumnjati. Vaša je
gospoje časna i poštena žena. No, vi imate joštel jednu kćer.

JANJA

Katica je dete.

MIŠIĆ

Prekrasno dete! Tako da bi se svaki pravdano u nju zaljubiti mogao.
Ja bih imao jednu priliku za nju, i to je pravi uzrok zašto je tako
često k vami dolazim.

JANJA

O, gospodin notarius, imam već prilika za nju, Kir +iau moj stari
prijatelj, čovek pošten vredno trgovac.

MIŠIĆ

Zaboga, za njega da date vašu gospodičnu kćer?

JANJA

Zašto ne, gospodin notarius? Čovek koji ima trgovaško duh u sebi!

MIŠIĆ

Dobro zaboga ali onako stari!

JANJA

Što mu fali? Ne ide u kafanu.

MIŠIĆ

I to nije najveća zasluga u kafanu ne 161

JANJA

Ne igra bilijar.

MIŠIĆ

Kako će da igra kad je grbev.

JANJA

Ne zna minutu, ne zna tajč, ne zna kalup. Paši svoja kecelje
pa čuva s oja kuća kao pošten čovek.

MIŠIĆ

Zeboga, Kij Janja nemojte tako strogo postupati s vašom
kćerju! Ta, hvala bogu, kom ćete i vi? Nju jednu imate. Podajte je
za njenu priliku. Zašto da se ne usreći kad vam je moguće .

JANJA

Što mogući? Ete sum veći propao. Nemam ništ. Očim da prosim.

Što vi govorite, gospodin notarius, za ova šteta, na ovaj svet?

O Teos, filaksi, moremo da podjainmo svijui!

MIŠIĆ

Kir Janja ja vas molim, nemojte da vučete greh na vašu dušu

Nemojte^{je} davati starom kir Dimi.

JANJA

Gospodin notarius, vi mene uvredjivate! Šta fali moja Jucu

MIŠIĆ

E, šta vi uzimate vas? Vi ste čovek još mlad, osobito u snazi
i lepi. Ko može kir Dimu s vama srazniti? Vi i on znate kako
kažu Grci kao "pelo i Vukani!

JANJA

Pi, pi, pi, pi, Kakve lepe reč, prave elinsko! Ko i tu monku što bi
teo moja Katica?

JANJA

Gospodin notarius, sad ste čuli moje plan. Možete isti kući.

MIŠIĆ

Rađ sam malo videti šupu.

JANJA

Kala, kala (Petru) Vodišće gospodina notariusa kod šupu, da vidi konji. On će ti pokazati kako treba da si deri koža. On je učeno, muš, zna elinski. (Otide)

MIŠIĆ

Ha, ha, ha! Lep mi zanat dao! Ali čekaaj malo, starče, uhvatiću ja tebe! (Petru) Gde ti je gospodična?

PETAR

Šta velite, gospodine?

MIŠIĆ

Ovaj je dobar za tajni razgovor (Da mu jedan dva desetaka)

Na idi pij stogod.

PETAR

O, hvala bogu, od pet godina videh i ja srebanjaka u ruci!

MIŠIĆ

(jače) Pa kako živiš ovde u kući?

PETAR

Kao naopako. Moj Grk, da može on bi i paru svoju prodao i u novac pretvorio. Sad da mu dajem crkotine. Nek mu dere njegov otac. Ja bogne neću, makar on pukao.

PREDJASNJI KAPITULA 7

KAPITULA

Ovaj se s vama razgovara, gospodin Mišić a ne zna da ga je moj otac vikao (Petru) Čiča Pero, idi brže. Traži te gospodar.

PETAR

Naći ću ja majstore za koze koliko god hoće. Tek moja ruka neće pristupiti (otide)

MIŠIĆ

Ovaj sve o konjima brigu vodi. Širok, poplazio se da ne mora derati. No ja sam kriv što sam starca na to naveo.

KATICA

Zašto to nije istina, gospodine Mišić što ste mu kazali?

MIŠIĆ

To sam ja izmislio.

KATICA

Zaboga zašto ste ga varali?

MIŠIĆ

Ta to je dobročinstvo utešiti čovaka koji hoće da padne u očajanje. Kama sreća da je to sva šteta.

KATICA

Zar se još što dogodilo?

MIŠIĆ

Govorio sam vašim ocem gospodinom ocem o vama.

KATICA

O meni? Kakvim povodom?

MIŠIĆ

Slučajno u razgovoru. Najposle dodje reč o vašoj budućoj sreći. Zna li za koga vas namereva vaš gospodin otac dati?

KATICA

Za koga?

MIŠIĆ

Za kir Dimu.

KATICA

Vi se mnogo šalu provodite.

MIŠIĆ

Na moju čast vas uveravam da je istina to što vam kažem.

KATICA

Može biti da se on šalio?

MIŠIĆ

To može biti, ali ne verujem. On misli da je to najbolja prilika za vas, budući da ne treba novaca dati.

KATICA

Sad već mogu verovati. Bože moj, bože moj! Ja ne znam na što će ova njegova tvrdoća izići.

MIŠIĆ

Je li istina daje tako siromah

KATICA

Mahnite gas bogom! Otkad ga znam još se nije nikad pohvalio. Nego sve uzdiše, kao da je svet na njega pao.

MIŠIĆ

Dakle ja vam čestitam vašu buduću sreću!

KATICA

Vi me s tim obesposokojavate. No, ja znam da neće ^{on} ~~ni~~ protiv moje volje baštako postupiti.

MIŠIĆ

Zaista, škoda bi bilo. Vaša mladost, vaša lepota...

KATICA

ja sam nesrećna!

MIŠIĆ

Gospodična, smem li slobodno s vama koju reč probesediti?

KATICA

Našto to, gospodin MIŠIĆ? Vi ste našoj kući najprijetniji gost.

MIŠIĆ

Ova reč najprijetniji daje mi povod ono izjaviti, što bih inače teško izreći mogao. gospodične, ja sam dosta vašu dobrotu i vašu prekrasna kačestva u samoći uvažavao i nema se divio. Danes je prilika objaviti vam, da su mene prelesti vaše preumilno obuzele, i da bi budućeešćestije moje nesnosno bilo, kad bi mi sudbina pokasno ukratila s vama dne života deliti.

KATICA

(zdahne)

MIŠIĆ

Vi vidite, gospodična, da ja ljubov moju k vama dosta preste i bez upotreblenija tekstova iz romana izražavam. No s tim mislim, da što je jezik prostiji, to su čuvstva prirodnija. Od vas dakle sad očekivam, smem li zacelo želji mojoj nadašću davati Vi čutite.

KATICA

Gospodin MIŠIĆ ja ves kao razumnog i otmenog gospodina osobito počitujem.

MIŠIĆ

Meni je ovo dosta. Ja znam da najvećim pretpjatstvijama ovde od vašeg gospodina oca narati se imam. No poznato je da se tek takva ljubov kao znatna počituje i u tri časti romana izdaje. To je brakosočetan nije na kakav god način pripećeno bilo što ja više ovakvih prečaga, vi znate, to je prijatniji roman. No, dosta ovoga. Evo ves gospodje manice.

KATICA: AHA

JUCA

Šta mislite, šta je moj starić učinio?

KATICA

Žalosna, da nije samo šteta!

JUCA

(MIŠIĆU) ima li ovaj pasoš svoju važnost.

MIŠIĆ

Ovaj nema svoga pečata ne može dakle ni dostovernosti inati.

JUCA

E sad, gledaj tena što ga njegova tvrdoća navodi! Iz preve like štednje običaj ima svaki pečat s pisma koje dobiva skidaati, i nanovo u šipku pretverati, da vesak ne kupuje. To je dakle i juče radio. Sad, kako je do tega došao da i s pasoš pečat

skine ili je, može biti, njegov gluv sluga to učinio, ne znam. Dosta je to, što je pre negde, spremajući se na put koji do nekoliko dana preduzeti mora, pasoš izvedio, i sad ga bez pe čata nalazim.

MIŠIĆ

(razgleda pasoš) He, he, he! To je jamačno sluga učinio, videći grđno veliki pečat ovde i hoteći svome gospodaru u štedenju priteći. He, he, he, he! Šipka voska može se za petnaest krajcara dobiti, a za ovakovi pasoš mora platiti ferintu.

JUCA

I što je sveće potrošio za to, i što je jedanput, s takvim voskom pismo naravno slabo zapečativši, vekslu jednu izgubio. Ja vam kažem, gospodine, kad bih htela pripovedati sve njegove budalaste poslebe, mogla bi se čitava knjiga napisati.

JANJA s kesom u ruci utrči, bivši

JANJA

Kamenno, kamenno! Zaboga i poboga, propao sam!

KARICA

Zaboga, šta je ovo?

JANJA

Pustalji je, pustalji je!

JUCA

Gde?

JANJA

Pobegli su. Gospodin notarius, mi pomozite! Očim da podjnim.

MIŠIĆ

Ali šta se to dogodilo usred podne?

JANJA

Ukradili mi novci.

MIŠIĆ

Ko, ko?

JANJA

Pustalji je!

MIŠIĆ

Ja vas ne razumem.

JANJA

Evo, došli obešna ako. Čivuti, da menja novci. Imao sam dve tri dukate, kao siromash čovek. Kako, tako prošenio sam. E sad dođi drugi. Oči dvanciki, što ima mati bašija. Ajde, da im dam. Pet krajcari na jedno parče, lepu profit! Donesem ove kesa, da izbiri. On bira, ja gledam, oni bira ja gledam. Vidim da sve jedi kartalcetli iz djepu. Mislim boli ga srcu. Kad plati i otidi, broim moje kesa nema dvadeset forinti stobru. E

MIŠIĆ

E, gledaj ti sad! Da ne budete pogrešili predje, kad ste kesu brojali?

JANJA

Nije, gospodin notarius, dve stotine forinta stobro broio sam deset puta. Nege sam nestreća. Očim da propadniam. Haj, gospodin notarius, zašto nećete da tražite pustalji je? Da vam dam... To je vaša dužnost.

MIŠIĆ

Ja ne mogu verovati da su vas mogli tako prevariti. Pa vi ste Grk.

JANJA

Grk? Gospodin notarius, to je bio Čivuti! Kirije imen, Rošildovu obligaciju! Nestrećna Janju, kaimeno! (Otrči)

MIŠIĆ

Ovo opet što gođ znači.

JUCA

Evo mu poslovi.

MIŠIĆ

Tu bi trebalo pomoći (Poklonivši se, podje)

(ZAVESA PADA)

Otvorite, imao da vas **OTVORI ČIN**

JANJA sam hođa po sobi

Janja, Janja! U nestrećna si se planete rodio. Janja čiš da
propadniš kao Velizarios, što piše grečesko mudrost. Šupu ti palo, ubila
ti skupi konji. Kukuriz si pokvario, teliki novci koštali! Čivatin
ukrali dvadeset forinti strebro i Rošildeva obligacije od kir Dima
od hiljada ferinta stre ro. To i šteta što ne si moži da plati. Što čiš
sad? Da budiš siromah iros pod tvojom starostom, kao što kaži
mudre grečesko slovo, da budiš siromah Janja. Da čekaš krojcare i ne
dobiš, i da umriš od glada. Dodji kir Dimu, išti svoja obligacija
što čiš da mu daš? Da ti baci u procesu. Da izgubiš tvoja kuća!
Cho, cho! Stani, Janja. To je zlo, veliko zlo. Već si psanio u voda.
Ruka čini, tapa, tapa, voda čini upa upa teći si si udevio teći
propadnio. Nego da si ubiš. Kako si ubiia? Da napunim puška. Pu!
Ubio si Janja. Ajde da ga vizitiramo. Cho! To nije dobra plan. Da
kupiš štrenga oskuđnu vremenu. Doksa si o Teos, znaa što da radia.
Da ukradin od Juca maslo saračiku, što pravi belila, pa da si otrun.
To ne koštati ništa, i ne pravi laras. Tako da umria, da propadnia,
ka nemam život! Zbogom, zeleno svet, sad si mi gorko! Oh, neći Janju
više da ti vidi! Zbogom, moja špekulacija! Oči Janju da si podjini.
Oh tamo da umria (Pokazuje sanduk) Jošte vidim moji arci (otvori
sanduk) Moje lepe žute dukate, moje bele talire, zbogom! Oči
Janju da vas ostaviada ne loite na proces. Ma oči da umri sos
vas, sos moju arcu (Zatvori sanduk) Sad da sakriim ključ, da niko ne uzmi
moji lepi novci. (Čuje se lup na vratima)

siročeta?

JANJA

Ko i to?

Ma šta ne valjalo na **JUCA** sahoti

(iza scene) Otvorite.

Ma j istako siročeta pro **JANJA** sa?

Što čiš?

JANJA

JUCA

Otvorite, imam da vam štogod kažen.

JANJA

Ne mogu, imam posao. (Priško da si otruisa dok nije provalila vrata školji

JUCA

Brzo otvorite! Isteklo nam toliko sirće.

JANJA

Kaimeno ! (otvori brzo vrata)

JUCA I BIVŠI

JANJA

Ko je isteko sirćetu?

JUCA

Čiča Pera kako je zavrnuo slavinu, ne znam. Dosta da je otišlo po akova.

JANJA

Di i Petru? Do k hidru paklenu? Da i kerveros, kod Plutu? Di, i da go teki truin?

JUCA

Eno se tamo zabunio. Ali badava, suv pesak sve popio.

JANJA

O, grom da si da ga ubiše (Otrči)

JUCA

Dobro nam je pošao napredak! Ako ovako ustraje, taman ću do šešira doći.

3. JANJA, vuče Petra za uvo, Juca

JANJA

Ovamo, kakadem ne, ovamo, nečiate duh rođ sos furia! Ko i dire sirćetu?

PETAR

Te šta ne vučete za uvo? Nisam skot!

JANJA

Ko j isteko sirćetu prokletu pas?

PETAR

- 45 -

PETAR

Ta mahnite me! Jesam li vam govorio stotinu puta, "gospodar, kupite drugu slavinu! Ova se sasvim ovela, biće štete", "Nema novci sinko" Evo, sad je bolje.

JANJA

Još mi si posjećava, prokleta nečisto demon! Oči da mi sekira. Nečisto duh, znaš da ti sad isečim u svoje furije!

JUCA

Ali, sabega, dokle ćete ga držati da vam toliku štetu pravi? Nije li vam se kukuruz zbog njega pokvario? Niste li stotinu druge štete zbog njega imali.

JANJA

Ama mu prevla račun .

JUCA

Šta vam je hama od račun kad ne možete da se naplatite?

JANJA

Bravo kažiš dušo Jucoida oterem ugursuz što mi pravi šteta. Kažiš, nevaljalo duh, nisi više moj sluga!

PETAR

A?

JANJA

Djavo! ti uzio, nećeš više da mi baciš žeravica u svoju arcu! (donese jedan veliki paket) Evo teftaru: Osamnaesti juli pogodi Peru Jovanov, sluga, za godinu po trideset forinta. Jeli tako ugursuz?

PETAR

Šta veliš?

A?

JANJA

Korveros, pošto si pododjen za godinu?

Za koliko?

PETAR

Ja ne znam ni sam, zašto nisam još nikada novce primio.

Gospodar?

JANJA

Kerberos, ja te tagterijs! Tu je svu račun (Vise) Trideset forinta.

PETAR

Hajde nek bude trideset.

JANJA

Primio si jedanput pet groši i, deka pendi krajcarija, drugi put osam groški i kuski tesera jedan put po forint, trijanda. Jedanput ekai krajcarija, jedan put šest groški, deka okto krajcarija. Okto će ekai deka tesera, će tesera, deka okto će pendi ikusi trija. Dio će ena, trija, će trija ekai će dio okto inja ena figurinija će trijanda trija krajcarija. Edna forinta i trideset i tri krajcara.

Š li tako?

PETAR

Šta?

JANJA

Primio si edna forinta i trideset i tri krajcara.

PETAR

Hajde dobro

JANJA

Šed razbio si dve tanjire, dve forinta

PETAR

JA?

JANJA

Kad si teo da si udavi Miška oeko si ularu i načinio šteta edna forinta i trideset krajcara.

PETAR

A?

JANJA

Za Mišku ular, forinta trideset krajcara

PETAR

Gospodaru šta ti govoriš?

JANJA

Što mi praviš šteta? Što ne drešiš lepo, kao pošten čovek? Izio si edna kobasica trideset krajcara. Kad si tela da si pali šupu uzio si šafoljica sos mleka, i ugasio vatra, dva forinta, trideset krajcara. Sos vo si gasi vatre! Kad si bio u vinograd sos radničar, izgubilo si jednu sikuru, trideset krajcara. Kad si nosio putunja, puko kajšu, i prosulosi toliku kijak, pet forinta, Slomio si točku na kolu, opet pet forinta. Sad si mi proso sirkjetu, tri akov po deset forinta, trideset forinta U suma, dio ,dėka, epta, saranda epta, će ena trijanca trija krajcarija, saranda ekto će trijanca trija krajcarija. Jošte si mi dužan ti meni osamnaest forinta, trideset i tri krajcara. Razumiš

PETAR

Šta veliš?

JANJA

Ti si meni dužan osamnaest forinta četirideset čiviri krajcare.

PETAR

Dobro odbi mi oš plaće.

JANJA

Ujavelsko čeh, preko plaća! Kako čiš da mi platiš?

PETAR

Gospodaru, ja te slušim verne evo ima jedanaest godina pa sad da sam ti još dužan? To je sasvim čivutski!

JANJA

Ha, čivut, čivut! Ti si poslo čivut, da mi kradi novci i Rošildova obligacija i šnima deliš. Pustajlija, daj moi novci!

PETAR

Šta veliš?

JANJA

Si čini gluvo! Novci daj, kad kašim lepo!

PETAR

Pa plati mi de, kako znaš! Ja sam zadovolja n.

JANJA

O čekaaj, ugurcauz! Idim da ti dam ne magistratu. "a ti obesi, znaš?

PETAR

Dobro, dobro. Bar da znam kod koga sam služio!

JANJA

Očiš da mi vučiš strikila? Čekaj! Dušo Juco, idim na magistrat, da go da
dam da go veša. Nege da go čuvaš, da ne pobegni Rastupiš? (Otide)

PETAR

Bogati, gospodja, šta misli ovaj moj gospodar?

JUCA

A bog bi ga znao.

PETAR

TA da ga je pseto toliko godina služilo pa opet bi trebalo
drugojače da postupa. "li ništa. Ja vidim moje dobro jutro. Nege
daj bi bar da jedem štogod.

JUCA

Bravo kažeš. "a popijem i ja kafu, dok se nije vratio. (ođu)

4. MIŠIĆ (stupi)

E, kir Janja sad sam te uhvatio! Sad ćemo videti hoće li se moja
želja ispuniti ili ne. Prokleti Grk, kako je tvrdi! Pri bi, čini
mi se dušu ispustiti voleo, nego i jednu krajevaru izdati. No dobar
je moj genije. Ili ću ja doći što želim ili će se Janja drugojače
okretati.

BIVŠI, JANJA naglo stupi sa njim Katice

JANJA

Ej, nestrećnu Janja, ej nestrećnu Janja.

KATICA

Ali zaboga šta se do odilo?

JANJA

Ma ubio bog!

MIŠIĆ

Šta je kir Janja!

JANJA

Nestreću, nestreću! Menje sum dukate i dobio fališni bankâ
(lupa se po čelu) Uh, uh, uh.

MISIO

Kir Janja meni je žao što vas moram obespekojavati. No vi znate da sam ja u službi. Ja sam zato od magistrata i poslat, da vas u varošku kuću vodim.

JANJA

Svake i šale prâklete di i čovek u nestreća. O talas Janja, o talas Janja!

MISIO

Mislite vi da ja šalu provodim? Tu se vi varate.

JANJA

Et čete vi, gospodin notarius sos mene?

MISIO

Zapovest je, da morate sa mnom ići.

JANJA

Zašto? Ja sam čovek pošten o moje lepe dukate, o moje lepe dukate!

MISIO

Da ste vi pošten, o tome nema sumnje. No, vidite, kod vas se našle fališne banke. Vi morate odgovarati.

JANJA

O tihi, o keros! Ana ja go nisum pravio de. Ja sam čovek prost.

MISIO

To ne ide u račun.

JANJA

Treba da mi magistratu još plati šteta črez tako ugursazu.

MISIO

To možete u sudu kazati.

JANJA

Pa sad što čite vi sos mene?

MIŠIĆ

Da idete u varošku kuću.

JANJA

U varoška kuća? Pa što će posle da bude?

MIŠIĆ

Ako se okaže da su banke zaista falšne, izgubićete sve dobro i možete doći na robiju.

JANJA

Vas moli, gospodin notarius, ostavite mi, da držim nenija na moi dukat. Ne mi plašite pod moju nestreću zabadjava!

MIŠIĆ

Mislite li vi da je moje namerenje vas samo plašiti? Mi najmanje Gledajte samo ko je na vratti.

JANJA

(otvori vrata pa se strese) U dva pandura! Gospodin notarius, to i lep to i trgovaški da mi terate sos pandura pod moju starost.

MIŠIĆ

Vi ćete se mnogi ići, a oni za nama.

JANJA

Ama ja nisam nigde bio u magistrat.

MIŠIĆ

Verujem, i vrlo mi je žao što se tako dogodilo.

JANJA

Znaite što, gospodin notarius. Da kažete da nisam kući i da prodji ta stvar bez men.

MIŠIĆ

To je protiv moga zvanija. Ja to učiniti ne mogu.

JANJA

Ajde bolesnu suđ, imam kolika.

MIŠIĆ

Bolest u ovakvim slučajevima ne ekakuzira.

JANJA

(uzma ga na stranu) Očite da mi pustite, da dobiете jedna lepa jebuke od mene.

Mišiću,

Ne smem kir Janja

MIŠIĆ

JANJA

Da vam dam šest forinti

MIŠIĆ

Ostavite ge vi toga

JANJA

Evo da si ubiim, da vam dam jedan dukat.

MIŠIĆ

Ne mogu ja to činiti

JANJA

Gospodin notarija je sum nemeš!

MIŠIĆ

Ovo je stvar kriminalna

JANJA

Ja sum kurijanemeš! Kako vi smete da dođjite u nemeške

kuća? Znaite da vas ne poštuim da uzaim sa lja da vas sečin kako šafran.

MIŠIĆ

I ja, kad vas ne bih kao poznatog kir Janju uvažavao mogao bih vas u gvoždje smesta okovati.

JANJA

Kirije imen! Gospodin notarius, kakvo je to slovo?

MIŠIĆ

Dragi kir Janja vi znate šta je car i carska zapovest. Ko protiv cara ide, može li se nadeti milosti?

JANJA

JANJA

O is te onoma tu patros! Kukavno Janjo, što čiš da postredaš!
Gospodin notarius, ima li kakvo pomoć za mene?

MISIĆ

Nikakve.

JANJA

Ama, molim si, gospodar notarius, imajte elejmosini. Pomozite mi, siromah čoveka!

MISIĆ

Ovde je sve badava.

JANJA

Gospodin notarius, evo ovde imam saračiku! Pastite da si otruis.

~~XXXXX~~ KATICA

Zaboga

MISIĆ

To nije slobodno! Znaete, kad je ko zatvoren, svako mu se sredst ve iz ruke uzima s kojim bi sebi život mogao uzeti.

JANJA

O, talas Janje, što čiš da postredaš kako Diogen u Korint! Gospodin notarius, nemojte da mi ubite moja špekulacija. Ja sum čoveku trgovac

MISIĆ

Hajdete kir Janje. Prolazi vreme.

JANJA

(klekne) Tako vam vašu dobru duhu, gospodin notarius, nemojte da mi ubite! Ja sum čoveku star!

KATICA

Ali gospodin Misić

JANJA

Katico moli gospodin notariusa. On ti milui. Moli go da mi oprosti.

KATICA

Za zaboga on nije previo banke!

JANJA

Nišum tako ni moja trgovina. Da bog da da ne profitiram nigdi ako
znaim da pravim banku.

KATICA

Gledajte, pomozite mom papi!

JANJA

Pomozite, gospodin notarius! Ta ja sum veš čoveku. Vi ste mnogo
puta ses moja Juca razgovarate.

MISIĆ

Vidite kako je to zlo kad nemate svoga kod magistrata.

JANJA

Je vi ste moj, gospodin notarius? Ve ste laučo da pitalite moja
Katica.

MISIĆ

Ja i sad to kažen.

JANJA

Evo, uzmite ga.

MISIĆ

(pogleda na Katicu) Ja vam za to osobito blagodarim. Ne treba najpre
i gospodičnu zapiteti.

JANJA

Oči ose! Znaim. Ona mene sluša. Ali, Katico, ti mene slušaš? Ovo je
dobru prilika. Gospodin notarius je čoveku, pametno, učeno. Zna elinska
historija.

MISIĆ

A drugo, vi i te znate kako je sad otičaj u svetu.

JANJA

Oči novci! Nemaš gospodin notariu. Propeo sam. Izio sam sve ses
prokleta nestreća.

MISIĆ

verošku kuću.

JANJA

O, tales ego! Ajde da vam dam ove fališne banke na mirezu.

MIŠIĆ

Da ja odgovoram?

JANJA

Ama viste čoveku učenu (izvadi banke pe mu trpe u džep) Uzmite
Je vidiš da je ovaj plaćeni od gospodina notariusa, vi ste moja
gospodin notariusa. Ja vam poklonim ses moja Katica. Ima pet hiljada
tristotine forinti.

MIŠIĆ

To su fališne banke, kir Janja.

JANJA

Ame vam poklonim, de! Ne iština da mi vratite. Da vam dam i Rošildove
obligacija es kir Dimu, od hiljadu forinta strebro.

MIŠIĆ

Gde je

JANJA

Ona što su mi ukrali prokleti čivuti

MIŠIĆ

Šta ću s njome.

JANJA

Kad si nađji. Uzmite, gospodin notariusa. Vi ste jedno pametno muž. Ka-
tice oči ovamo. Evo, da budete srećna (blagosilja ih) Katicu je moja
dober devojka. Visite, ona ćuti ona oči. Evo da vam dam svlogimen
Da buđi svadba u nedelja.

MIŠIĆ

Više iz ljubavi k vašoj gospodični kćeri primam njenu ruku.

JANJA

E kala, kala! Samo da ne idemo u magistrat.

MIŠIĆ

Nećemo ići. Ne poklanjate li vi nama ove banke u obligaciju jamečno

JANJA

U, gospodin notarius, skupo vreme!

MIŠIĆ

Ja mogu vašu gospodičnu kćer i ne uzeti.

JANJA

E, kad sam kazao, kazao! Da i prosto! Ja sam gospodar od moje slovo.

Samo da ne idim u proklete magistrat. Propao sam. Ajde neke idi sve.

Ja vidim da je moju planetu od gar. Gospodin notarius, vi ste moju kćer!

MIŠIĆ

Jesam, i dopustite mi da s vama družim malo progovorim. Oni

čivati što su vas poharali uhvaćeni su.

Ja sam poslao glavu kroz JANJA, rođak me sudrost.

Što? Ma A di su novci? i kivi

MIŠIĆ

Kod mene. Ja sam poslao monke u poteru, koji su srećno, kako dukate, tako i Rošildov papir našli.

Ja, sara, šta? JANJA

Gospodin notarius, to su moji dukati.

Ja sam poslao ih kroz JANJA, rođak me sudrost. MIŠIĆ

Vi ste ih meni poklonili.

Ja sam poslao ih kroz JANJA, rođak me sudrost.

O, tebe filaksi! Ja sam vama banki poklonio.

Ja, sara, šta? MIŠIĆ

Bez kojih se ne mogu dukati povratiti.

Ja sam poslao ih kroz JANJA, rođak me sudrost.

Moćite da mi otimate sa sile?

MIŠIĆ

Ma što jedan poklanja, drugi koji prima neotina.

JANJA

Znate što, gospodin notarius. Ta mi smo rođ ajde da delimo.

MIŠIĆ

Bože sahrani! Vi ste ih meni jedanput poklonili. Ja moje pravo ne dam.

JANJA

Amo oću da pōdignia na vas procesu.

MIŠIĆ

Što vam drago. Mene neće proces ništa stati.

JANJA

(dugo ga gleda) Gospodin notarius! Usred moje nevolja imam ćeć da pišem jedna historija.

MIŠIĆ

Kakvu istoriju?

JANJA

Kako je arpsko glava prevarila grećesko mudrost.

JUCA i bivši

JUCA

Znate šta je nova na sokaku? Kir Dima bankrotirao.

JANJA

Što, more, što?

JUCA

Šno zapetatili mu dućan.

JANJA

Kirije imon! Deset hiljda forinta!

MIŠIĆ

Šta?

JANJA

Kaimeno, propadnili mi! E, Janja, sin od Tantalās, sad si sasvin podjini!

MIŠIĆ

Ali kako ste mu mogli, zaboga, tolike novce poveriti?

JANJA

Kako da mu ne dam? Trije per mezo! Evo gu, anatematos!

7. KIR DIMA, BIVSI

JANJA

Ogligora, ogligora, pa ine ta aspra?

DIMA

(tresse glavom) Kaka isterna!

JANJA

Amo, is to onomatu leu, aspra, bre aspra!

DIMA

Den ine.

JANJA

O kuga, di si, da prod iš kroz moju uvu i izišješ kroz njegova
uste. Deset hiljada forinta, bre!

DIMA

(maja rukom) Epa je sun. Znaš što, kir Janja? Da ti rečim ne arpsko
jednu slovo. Sum došuo da mi dajo Katica. Nega da mi dajš i aspri.

JANJA

Da ti dami kugu, da si deviš da ti dami sablje da si koliš
da ti dam saračiku, da si truiš. Anatemete! Oh, moj lepi deset
hiljada! Oh, moji beli deset hiljada!

MISIĆ

Vidite, lepo kaže arpska poslovice. Skup više plaća. Da niste
žalili za štalu, ne bi vam konji propali, da se niste ne interes
polakonili, ne bi tolike novce izgubili. Tvrdičlak vam je više štete
nego hasne pričlnio.

KIR JANJA

Kir Janja, imaš uvo da čuiš? Kir Janja imaš pamet da razumiš?
Proklete svake špekulacije sos mlogo interes i malo kapital! UUI
(strese se) Deset hiljada! Uh, uh, uh! Oči da mi uvati šlogu.
Pravo ima! Nek mi uvati za oko, da ne vidim moje nestreća na ovom
svet svetom, dane vidim ons kuga (pokazuje na Dimu) što mi izio
moje lepe novce! Ahara, kir Janja, ahara, ne ahara nega ahaana.

W. H. H. H. H. H.

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

TO FLUTE TO FILLS
PEKITO FITO MENO

